

Handreiking inbedding bètacoördinator in de school

Scholen zijn bij Bètapartners aangesloten omdat dit past in hun streven om goed en interessant bètaonderwijs te geven. Jij bent als bètacoördinator (BC) binnen de school de spil bij ontwikkelingen in het bètaonderwijs. Een leidinggevende zorgt daarbij samen met jou voor afstemming en aansturing. Denk hierbij aan modernisering van het onderwijs, verbetering van doorlopende leerlijnen, afstemming van vakoverstijgende onderwerpen, uitwisselingen van kennis, inzichten en ervaringen en de professionalisering van docenten door onder andere cursussen.

Hoe werken we binnen het Bètapartners netwerk?

Binnen Bètapartners werken 48 scholen samen met de VU en de UvA door middel van kennisdeling en kennisontwikkeling aan kwalitatief sterk bètaonderwijs. Het belangrijkste zijn de professionaliseringsactiviteiten voor docenten en de verbredende en verdiepende activiteiten voor leerlingen. Daarnaast wisselen scholen kennis, ideeën en ervaringen uit. Leidinggevend wisselen ervaringen en inzichten uit met anderen en zetten het aanbod van Bètapartners in voor het professionaliseren van hun team. Docenten hebben een plek voor het leggen van contact met vakgenoten, worden geïnformeerd over interessante ontwikkelingen en werken samen aan beter onderwijs. In het Bètapartners netwerk werken we ook samen aan lesmateriaal en houden zicht op ontwikkelingen op het gebied van onderwijs. Leerlingen bieden we inhoudelijke ervaringen en inzichten waarmee we hun ontwikkeling stimuleren en aanzetten tot een bewuste studiekeuze.

De uitwisseling met het Bètapartners team en de andere scholen doe je vooral via het Bètacoördinatorenoverleg (BCO). Dit overleg vindt zeven keer per jaar plaats en er komen vertegenwoordigers van alle scholen samen om te spreken over de activiteiten in het netwerk en om informatie uit te wisselen.

Ontwikkeling van bètaonderwijs op je eigen school

Elke school heeft zijn eigen inrichting en organisatie. We geven je hieronder wat informatie en handvatten om je rol als bèta-coördinator op een doeltreffende manier in te vullen en een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van het bètaonderwijs op jouw school. Met deze informatie kun je dan zelf beoordelen wat de beste manier voor jou is om je taak als BC in te vullen.

Scholen zijn heel verschillend zijn in de inrichting van hun organisatie. Grofweg zijn de volgende lagen in een school te onderscheiden:

- Schoolleiding: visie op onderwijs, keuzes over welke vakken aangeboden worden en de manier waarop samenhang geregeld wordt, soort onderwijs, hoofdkeuzes in lesmateriaal en leermiddelen, beschikbaar stellen budgetten voor bijvoorbeeld TOA's en materiaal, regelen onderwijsruimtes.
- Afdelingen/teams: inhoudelijke en procesmatige afstemming over vakken heen. Denk o.a. aan taakverdeling, planning en inhoudelijke afstemming bij vakoverstijgende vaardigheden en onderwerpen die in meerdere vakken voorkomen, afstemmen werklast voor leerlingen en docenten ter voorkoming van piekbelasting.
- Secties/ docenten: keuzes voor inhoud van het onderwijs, doorlopende leerlijnen over jaren, afstemming met andere vakken, samenwerken aan lesmateriaal.
- Leidinggevend middenmanagement (dit zijn vaak teamleiders of sectieleiders of conrectoren): regelen de praktische zaken omtrent de organisatie van het onderwijs zoals

taakverdeling over medewerkers, werving en selectie van docenten, professionalisering van docenten,

- TOA's: verkenning nieuwe practica en demo's, nieuwe materialen introduceren, begeleiden van leerlingen bij practica binnen en buiten lessen.

Inbedding als BC in de school

Hoe krijg je nu je missie voor het voetlicht en hoe krijg je het voor elkaar dat collega's aan de slag gaan met de bèta ambities van de school?

Daarvoor moet je taak als BC goed inbedden in de school. En nogmaals: voor elke school kan dat ietsje anders zijn maar wil je impact hebben dan is het belangrijk is dat je de inbedding goed regelt:

- Voor de verbetering van de kwaliteit van onderwijs een goede samenwerking op alle niveaus in de school vereist. Zorg dus dat elke geleding in de school van jouw rol als BC op de hoogte is. Je voorstellen per mail of een mail door de schoolleiding; iets ophangen in de docentenkamer of bij een overleg even de tijd vragen om je voor te stellen als BC.
- Je hebt commitment van de schoolleider(s) nodig anders heb je geen mandaat. Dat doe je door een bevestiging te vragen aan de schoolleiding en regelmatig met de schoolleiding te overleggen:
 - Je taakomschrijving moet helder zijn en die kan per school heel verschillend zijn zowel qua inhoud als qua omvang. Verderop in dit document geven we een opsomming van mogelijke taken.
 - De tijd die je ervoor krijgt. Dat is soms een lastig gesprek als er weinig uren beschikbaar zijn. Bedenk dat je een belangrijke bijdrage levert de kwaliteit van het bètaonderwijs en dat dat geen liefdewerk oud papier is maar een kerntaak van de school. Verderop geven we je tips voor dat gesprek.
 - De voorbereiding van het schoolbezoek. Eens per anderhalf jaar komen we vanuit Bètapartners langs om met de schoolleider, een teamleider en de BC een gesprek op school te hebben met een van te voren vastgestelde agenda. Daarin kun je zelf punten inbrengen.

NB Commitment van de schoolleider houdt ook in dat de schoolleiding het middenmanagement informeert en daar de rol van de BC borgt.

- Je moet intensief samenwerken met de teamleider of sectieleider (afhankelijk van de inrichting van je school). De teamleider of sectieleider heeft een belangrijke positie voor de praktische zaken die jij voor het voetlicht wilt brengen. Eén van de dingen die zij vaak doen zijn de jaargesprekken en daar ligt een kans om de professionaliseringsactiviteiten van de afzonderlijke docenten en de sectie te borgen. Dit moet wel beleid van de school zijn en dus op je lijstje staan om regelmatig met de schoolleiding te bespreken. Ook ben je vaak afhankelijk van de praktische mogelijkheden die een teamleider of sectieleider moet regelen en daar zit een belangrijke succesfactor van jouw inzet als BC. Dus investeer in je relatie met het middenmanagement. NB dat kan op jouw school natuurlijk ook een conector zijn.
- Je hebt een informerende en stimulerende rol naar alle bètadocenten. Dat doe namens de schoolleiding en het middenmanagement (want commitment en geborgd en in goed contact). Het lastige is dat je niets af kunt dwingen natuurlijk want het zijn collega docenten. Hier wordt een beroep gedaan op je verleidingstactieken maar die zijn veel effectiever als de school je ondersteunt vanuit het middenmanagement en vanuit de schoolleiding.

Bètaplan

Het is van belang om overzicht te hebben over de activiteiten rond het bètaonderwijs, daarom raden we je aan om dit vast te leggen. We noemen dit een Bètaplan. Het is niet verplicht om een Bètaplan te maken maar het is wel een aanrader als je worstelt met je zichtbaarheid en de rol die je hebt in de school. Het Bètaplan kun je naar eigen wensen opstellen en aanpassen: plakken, knippen, stelen en delen met andere scholen, alles is toegestaan mits het een bijdrage levert aan de ontwikkeling van het bètaonderwijs in jouw school en jouw rol als BC. Bètapartners stelt het erg op prijs om ook een kopie te ontvangen zodat we inzicht te hebben in wat jullie allemaal doen op school én om inspiratie te krijgen...

Het doel van het Bètaplan is veelzijdig:

- Het gesprek met de schoolleiding krijgt inhoud als je het Bètaplan naast het Schoolplan legt (dat heeft elke school volgens de wet). Wat staat er in het Schoolplan over het bètaonderwijs? Met het Bètaplan geef je het Schoolplan handen en voeten. Dat kan voor de schoolleiding heel aantrekkelijk zijn: het geeft concreet richting aan de grote lijnen die de school uitgezet heeft voor het bètaonderwijs.
- Je maakt je rol als BC inzichtelijk voor de schoolleiding
- Door invulling van het plan is het noodzakelijk dat secties/teams opschrijven wat ze het komende jaar gaan doen. Het opschrijven en vastleggen zorgt ervoor dat er nagedacht wordt over het wat, hoe en waarom van de activiteiten en daarmee wordt het gesprek over onderwijs gestimuleerd.
- De invulling van het Bètaplan zorgt voor inhoudelijk contact met de secties/teams en draagt daarom bij aan je positie als BC. Maak het Bètaplan dus ook in samenspraak met je teamleider of met de sectieleiders. Zorg dat zij goed op de hoogte zijn van je actie.
- Als het Bètaplan goed is ingevuld wordt duidelijk wat de school allemaal doet en organiseert ten behoeve van het bètaonderwijs. Het ontbreekt vaak aan een totaal overzicht in de school en hiermee heb je dan ook het instrument in handen om eens goed te kijken naar de leerlijnen. Of misschien valt op dat sommige secties wel heel veel doen en anderen heel weinig.... Kortom het overzicht geeft inzicht in het de activiteiten van het bètaonderwijs en daarmee kun je dus bewuster kiezen en sturen: wat vinden we wel belangrijk en wat niet. Ook hier geldt weer dat het gesprek hiermee binnen de secties en teams heel gemakkelijk over de inhoudelijke kant van het onderwijs gaat; iets wat niet altijd vanzelfsprekend is.
- Als je erin slaagt een goed Bètaplan te maken dan kun je ook afspreken om er (realistische) doelstellingen in op te nemen die SMART geformuleerd zijn. Dat geeft je een moment om aan het eind van het jaar een bètafeestje te vieren als ze behaald zijn....
- Vanzelfsprekend ga je dit niet helemaal alleen doen en is het goed om secties en teams mede-eigenaar van het document te maken. Dat is niet altijd haalbaar maar het kan wel je streven zijn. Daarmee organiseer je weer wat commitment en bekendheid bij je collega's.

Promoteam Bètapartners

Een ander hulpmiddel dat je in kunt zetten voor de inbedding van je taak als BC is ons promoteam Bètapartners! Charlotte Clarijs (UvA) en Marleen van der Meer (VU) presenteren op een aansprekende wijze het doel en de activiteiten van Bètapartners bij jou op school en kunnen bijdragen aan enthousiasme en bekendheid binnen de school.

Taakomschrijving bètacoördinator

Als BC ben je de *linking* pin tussen de school en het Bètapartners netwerk. Je houdt het overzicht en ondersteunt collega's door vanuit het Bètapartners netwerk vakinhoudelijke en vakdidactische kennis, ervaringen en suggesties in professionaliseringsactiviteiten en vernieuwingen de school in te brengen die bijdragen aan de ontwikkeling van het bètaonderwijs op jouw school. In de praktijk betekent het dat je de informatie vanuit Bètapartners deelt met de juiste collega's; ze stimuleert om mee te doen aan professionaliseringsactiviteiten voor docenten en ze ook informeert over de activiteiten voor leerlingen en andere interessante externe relevante informatie. Daarnaast deel je kennis en informatie uit de school die interessant is voor het netwerk en die de collega's in het netwerk kunnen inspireren. Met de schoolleiding overleg je over het ambitieniveau voor ontwikkeling van het bètaonderwijs en de manier waarop dit kan worden bereikt

De algemene taken van een BC zijn dus:

1. *Het informeren en doelbewust communiceren van alle niveaus in de school (leidinggevend, docenten en TOA's) over de werkwijze en de activiteiten van Bètapartners*
2. *Coördineren van de ontwikkelingen op het gebied van het bètaonderwijs in de school*
3. *Actief deelnemen aan de kennisdeling in het netwerk Bètapartners*
4. *Contacten leggen en onderhouden binnen het Bètapartners netwerk.*

Een belangrijke rol hierbij vervult het Bètacoördinatorenoverleg (BCO), de maandelijkse bijeenkomst van alle bètacoördinatoren uit het Bètapartners netwerk waarin informatie wordt uitgewisseld en we met elkaar afstemmen.

Specifieke takenlijst

Maak met je leidinggevende duidelijke afspraken over de taken die je voor het bètacoördinatorschap gaat uitvoeren en de uren die je ervoor krijgt. Daarvoor hebben we de meest voorkomende taken hieronder op een rij gezet. Voor een BC is 100 taakuren per jaar het minimum. Er kunnen ook twee bètacoördinatoren aangesteld zijn die samenwerken en de uren verdelen. Het takenpakket verschilt per school, omdat taken op verschillende plekken kunnen worden belegd, en scholen verschillen in de voortgang van de ontwikkeling op dit gebied. Je kunt met je leidinggevende aanvinken welk van onderstaande taken door jou zullen worden opgepakt.

- Deelnemen aan bètacoördinatorenoverleggen en Bètapartnersconferentie
- Bètaplan maken
- Jaarlijkse update van de Bètapartners database met schoolgegevens en gegevens collega's die nieuwsbrieven en vakmailingen moeten krijgen
- Doornemen communicatie van Bètapartners (de BC krijgt alle nieuwsbrieven en vakmailingen)
- Communicatie over activiteiten van Bètapartners naar teams, secties, individuele docenten/TOA's en leerlingen
- Bijhouden ontwikkelingen op het gebied van innovatie in het bètaonderwijs via contacten en vakliteratuur
- Advisering van de leiding omtrent professionalisering bètadocenten en innovatie in het bètaonderwijs
- Overleg met en advisering van secties omtrent innovatie in het bètaonderwijs en behoefte aan afstemming

- Coördinatie van innovaties in het bètaonderwijs, inclusief schrijven projectvoorstellen, aanvragen budget en verantwoording
- Budgetbeheer van activiteiten rond innovatie van bètaonderwijs
- Bijdragen aan ontwikkeling van vakoverstijgende doorlopende leerlijnen
- Bijdragen aan vakoverstijgende ontwikkelingsactiviteiten in het bètaonderwijs
- Onderhouden van contacten met universiteiten, hogescholen en andere instellingen zoals UvA, VU , Jet-Net, VHTO etc.
- Bezoeken van conferenties en nascholingen
- Coördinatie van specifieke vakken zoals NLT, O&O
- Overige activiteiten:

Tips voor het gesprek met de schoolleiding

- Kom met een duidelijk voorstel, het liefst op maximaal één A4.
- Als je geen uren of te weinig uren krijgt als BC dan helpt het om van te voren een lijst te maken met je taken en daarbij een overzicht van het aantal uren dat je ervoor nodig hebt om per taak goed te doen.
- Geef aan dat je met een verantwoording komt aan het eind van het jaar.
- Geef aan dat je, eventueel samen met een teamleider, een rol kunt vervullen in het kader van de lerende organisatie: je stimuleert en enthousiasmeert collega's om zich in hun vak na te scholen en in het delen van de opgedane kennis
- Geef aan dat er in het netwerk toegang is tot andere scholen op **docenten niveau** en dat vernieuwingen, koerswijzigingen, materiaaluitwisseling etc. daardoor gemakkelijk bereikbaar is. Voorbeelden te over: verbouwingen, subsidies aanvragen, NLT invoeren, overgangsnormen, profielkeuze, het is allemaal langs gekomen en elke school kan een andere school gemakkelijk benaderen.
- Zet het Bètaplan doelbewust in en vraag commitment en uren aan de schoolleiding voor de invulling van het plan
- Stel voor om een BCO op school te organiseren en laat de schoolleiding een taak daarin vervullen

Als je het gevoel hebt dat het allemaal nog niet goed lukt om je rol als bètacoördinator goed te vervullen in de school dan kun je ons altijd benaderen. Wij kunnen een gesprek met je voeren om te kijken waar wij je kunnen helpen. Naar aanleiding van dat gesprek zouden we een (extra) schoolbezoek kunnen plannen of indien nodig een andere interventie kunnen doen.

Mocht je nog meer vragen of opmerkingen hebben, dan kun je bij mij terecht, of stuur een mail naar bureau@betapartners.nl.

Een heel goed jaar gewenst!

Hartelijke groeten,
namens Team Bètapartners,

Liliane Bouma, netwerkcoördinator Bètapartners